

9000 smáir íleggjarar

Heilir 9000 smáir íleggjarar eiga nú lut í fyrsta børs-skrásetta bankanum í Føroyum. Teir finga umleið 20% av útbodnu partabrøvunum, og hóast til bar hjá privatu íleggjarunum í bæði Íslandi og Danmark eisini at keypa, so má kortini roknast við, at meginparturin eru herbúgvandi føroyingar. Umframt verður upplýst, at føroyingar og føroyskar íløgu fyrirkur eiga um helmingin av útbodnu partabrøvunum.

Vann 160 milliónir

Fíggingargrunnurin frá 1992, sum júst hevur selt meirilutan av partabrøvunum í Føroya Banka, eigur framvegis ein triðing av bankanum. Partabrøvini hjá grunninum merkja væl ta hækking, sum fór fram á fyrsta degnum, bankin var skrásettur á børsinum, og hækkingin úr 189 upp í 143 gevur grunninum er stóran vinning. 160 milliónir krónur eru partabrøvini nú meiri vert hjá Fíggingargrunninum, og tað er sambært figgjarmálaráðharranum meiri enn yvirskotið á figgjarlógini.

Skattgjaldarin fingið alt aftur

Magni Laksáfoss, figgjarmálaráðharri, er serstakliga væl nøgdur við söluna av partabrøvum í Føroya Banka, og hann rósar bæði grunni og banka fyri eitt framúr dygdargott arbeiði í tí sambandi

PARTABRØV

Leo Poulsen
leo@sosialurin.fo

Fíggjarmálaráðharrin kundi ikki sjálvur vera til staðar stóru lötuna, tá Føroya Banki á fyrsta sinni varð børs-skrásettur á marknaðunum í Íslandi og Keypmannahavn í gjár. Og tað var hann sera harmur um. Men aftur fyri er hann ógvuliga fegin um tann góða prís, sum bankin varð seldur fyri.

- Alt hevur eydnast ótrúliga væl. Planleggingin, marknaðarføringin, sölun. Og eg haldi, at vit kunnu ikki verða annað enn væl nøgd við prís, vit finga fyri bankan við teimum kriterium, mann hevði valt at selja bankan eftir, sigur Magni Laksáfoss.

Hann hevur annars júst verið í Onglandi og undirskrivað eina dupltskattavtalu við bretsku stjórnina,

Magni Laksáfoss, figgjarmálaráðharri, heldur, at allir aktørarnir í sambandi við skráseting og sølu av Føroya Banka hava gjørt eitt sera gott og professionelt arbeiði

og tað var hetta, ið forðaði honum í at vera til staðar í Føroya Banka í gjár.

Tað undrar hann ikki, at áhugin fyri bankanum er so stórur, sum hann er, tí kursurin á einari nýggjari fyrirku á børsinum verður altíð settur soleiðis, at hann kann skapa áhuga millum íleggjarar.

Tað er púra vanligt við

einum »introduktions-avsláttir«, vísir Magni Laksáfoss á, og hesin liggur vanliga millum 10 og 15%. Tað vil so siga, at faktueli kursurin altso í veruleikanum átti at liggið millum 210 og 220.

- Vit valdu at leggja okkara avsláttur á 11%, og slíkt verður gjørt fyri at tryggja áhugan millum

íleggjararnar. Tí tað ringasta tú kanst gera, er at leggja kursin so høgt, at eingin hevur hug at keypa partabrøvini, sigur figgjarmálaráðharrin.

Hava fingið nóg

Tá íleggjarar keypa partabrøv í einari fyrirku, hyggja tey fyrst og fremst eftir lutfallinum millum kostnað og vinning (pe, sum stendur fyri price/earning). Vanliga verða danskir bankar handlaðir við lutfallinum 12,5, men Føroya Banki var handlaður við lutfallinum 16, ella munandi meiri enn vanligir danskir bankar.

- Og tá er tað ógvuliga trupult ikki at vera nøgdur við prís, sigur Magni Laksáfoss.

Hann sigur, at tá íleggjarar velja at gera íløgur í eina fyrirku, so er tað fyri so vítt gjørt upp á »forventet fangst«. Fólk keypa partabrøv, tí tey rokna við, at fyrirkun er so mikið sunn, at hon megnar at skapa eina framgongd og á tann hátt at fáa kursin at hækka. Og hetta merkir so aftur ein vinning til íleggjaran.

Og figgjarmálaráðharrin undirstrikar, at prísurin hevur verið ógvuliga góður.

- Kursurin vísir, at bankin í dag hevur eitt virði upp á

1,9 milliard, runt roknað. Tað er við kurs 189. Í veruleikanum hevur bankin helst eitt kursvirði upp á 2,1 milliard, og við tí, bankin hevur borið aftur í landskassan, táttar tað í 3,5 milliardir tilsamans. Og tað ervælmeiri, enn landskassin mátti spýta í, tá bankin á sinni varð bjargaður, vísir figgjarmálaráðharrin á.

Tað merkir við øðrum orðum, at tær 2,7 milliardirnar, vanligi føroyingurin mátti bløða fyri 15 árum síðani fyri at bjarga bankanum, hevur hann fingið aftur, og tað ríkiliga. Tilsamans hevur afturberingini verið góðar 1,29 milliardir gjøgnum árin, og við kursvirðinum á 2,1 milliard merkir tað altso eitt avlop á umleið 800 milliónir.

Uppbyggja eina mentan

Landsstýrismaðurin í figgjarmálum metir, at tað eru so mangir aðrir fyrimunir við, at vit nú hava fingið enn eina føroysku fyrirkuna skrásetta á altjóða børs-marknaðum. Eisini heldur hann, at tað er ógvuliga positivt, at fólk hava tikið so væl ímóti skrásetingini og hava verið so íðin at tekna seg fyri partabrøvum, at bankin kundi seljast 26 ferðir.

- Sjálvandi er tað eitt sindur harmiligt, at fólk ikki fáa ta nøgd av partabrøvum, tey hava teknað seg fyri, yvirtekning er jú ikki nakað óvanligt, sigur Magni Laksáfoss, sum vísir á, at tað er av stórum týðningi, at partabrøvini alla tíðina eru likvid, tað vil siga alla tíðina verða handlað. Tí verða tey ikki tað, kann tað enda við, at skrásetingini verður strikað.

Og júst handilin við partabrøvum sær figgjarmálaráðharrin sum ógvuliga týðningarmiklan, tí á hendan hátt kunnu vit upparbeiða eina partabrævamentan, sum hevur so nógv at siga fyri tær fyrirkurnar, ið verða børs-skrásettar.

So tað stutta av tí langa er, at hendan fyrsta føroyska børs-skrásetingini hevur verið meiri væleydnað, enn Magni Laksáfoss hevði torað at vóna.

Og hvørki eg ella Bárður Nielsen skulu taka okkum nakra æru av hesum. Hetta er arbeiðið hjá Fíggingargrunninum og Føroya Banka, og tað eru teir, ið eiga rós uppiborið, sigur landsstýrismaðurin í Fíggjarmálum.

Sel til teir smáu

Óli Breckmann, lögtingslimur fyri Fólkaplokk, heitir nú alment á Jóannes Eidesgaard, lögmann, um gera sína og landsstýrisins ávirkan galdandi soleiðis, at eftirverandi partabrøvini vera seld smáu íleggjarunum, tá tann tíðin kemur

PARTABRØV

Leo Poulsen
leo@sosialurin.fo

Ovurstóri áhugin fyri at keypa partabrøv í Føroya Banka, hevur nú fingið Óla Breckmann at heita á lögmann um at gera sítt til, at teir nógvu føroyingarnir, sum vórðu mestsum við sviðusoð, fáa møguleikan at tekna meiri partapening, tá restin av bankanum verður privatiserað.

- Nú eru 2/3 av Føroya Banka seldir, og vit kunnu

feignast um, at 9.000 føroyingar eiga í einskilda bankanum. Henda stóra undirtøka bendir á, at

fjöldin tekur undir við, at besta leiðin til størri vælferð og frælsi er, at so nógvir einstaklingar, sum vilja tað, blíva persónligir eigarar í einskilda búskapinum og skapa eina nýggja partaeigara- og vinnulívsmentan.

Og hann heldur fram:

- Men samstundis vil undirritaði lögtings- og samgongutegningmaður minna lögmann og landstýrið á, at túsundtals smápartaeigarar föla seg við sviðið soð, tí

tey bert sluppu at keypa 20% av higartil útlutaða partapeninginum í Føroya Banka.

Hann metir, at tá áhugin var so stórur, at partabrøvini vórðu yvirteknað heilar 26 ferðir, so eru 240 milliónir ein ov lítill upphædd at býta út millum 9000 privatar íleggjarar.

- Eg heiti tí staðiliga á lögmann, at hann og landsstýrið alt fyri eitt viðgera tann møguleikan, at teir nógvu smáu føroysku partaeigararnir, sum föla seg

vera við skerdan lut, sleppa at keypa tann seinasta 1/3, t.e. 600 mió kr, sum eftir eru at selja av Føroya Banka, sigur Óli Breckmann.

Hann vísir á, at um verandi reglur forða hesari demokratisering av partapeninginum í bankanum, so eigur lögmaður, vegna landstýri og samgongu, at leggja uppskot um rætta broyting fyri lögtingið á ólavsøku, so tað ikki verður neyðugt hjá einstøkum tingmonnum ella flokkum at gera tað.